

РЕШЕНИЕ

№ 23369

гр. София, 10.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, II КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 22.05.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Теодора Милева

ЧЛЕНОВЕ: Мария Владимирова

Петър Савчев

при участието на секретаря Иванка Александрова и при участието на
прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **7615** по описа за **2025** година
докладвано от съдия Петър Савчев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по касационна жалба на Г. В. К., гражданин на руската федерация, адр. [населено място] 1309, [улица], Софийски централен затвор срещу Решение № 15090/02.05.2025 г. по адм.д. № 404/2024 г. на АССГ, Първо отделение, 69-ти с-в, с което съдът отхвърля изцяло иска с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС на касатора срещу Главна дирекция „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, [населено място] за присъждане на сумата от 500 000 лв. обезщетение за претърпени неимуществени вреди, понесени от извършени на 07.04.2023 г. претърсване и обиск от служители на ответника.

Касационната жалба навежда основания за неправилност на първоинстанционното решение, поради съществено нарушение на съдопроизводствените правила, изразяващо се в избирателна и превратна оценка на доказателствата, както и поради нарушение на материалния закон. Моли отмяна на решението и уважаване изцяло на претенцията.

В съдебното заседание касаторът се представлява от назначения му особен представител, като поддържа касационната жалба.

Ответникът по касационната жалба се представлява в съдебното заседание, като оспорва жалбата, моли първоинстанционното решение да бъде оставено в сила. Претендира деловодни разноски.

Прокурорът при Софийска градска прокуратура поддържа в съдебното заседание за неоснователност на касационната жалба.

Т. КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, след анализ на приложените по делото доказателства, на доводите и възраженията на страните, съобразно чл. 218

АПК, приема за установено следното:

Касационната жалба е подадена в срока, определен в чл. 211, ал.1 АПК, вр. чл. 285, ал. 1 ЗИНЗС от надлежна страна и е процесуално допустима.

Предвид разпоредбата на чл. 218, ал. 1 АПК Съдът е обвързан с посочените в жалбата пороци на решението, като за валидността, допустимостта и съответствието му с материалния закон следи служебно. Доводи за нищожност и недопустимост на обжалваното решение не са наведени от касационния жалбоподател и съдът не открива при извършената служебна проверка наличието на такива касационни основания.

Претенцията на касатора е отхвърлена, като съдът е приел, че с процесните претърсване и обиск от служители на ответника няма неизпълнение от администрацията на задълженията ѝ по чл. 3 от ЗИНС да осигури необходимите стандарти при изтърпяването на наказанието лишаване от свобода, свързани с хуманно третиране на осъдения и осигуряването му на медицински грижи. Съдебно решение е правилно и не са налице наведените касационни основания за отмяната му, поради следното:

В исквата молба се твърди, че на 07.04.2023 г., около 18:30 часа, в килията на ищеца дошъл надзирател – мл. инспектор К. Б., а след него още 5-8 надзиратели, за да извършат обиск. По време на обиска бил изведен на инвалидна количка и изчакавал в коридора. Надзирателите разглобили ортопедичния му матрак. Ищецът помолил да го оставят в предишното му състояние. Надзирателите хвърлили на пода всичките му вещи и дрехи, извадили и унищожили цветята му. Започнал скандал. Пристигнало лице в гражданско облекло, което започнало да вика по ищеца. Той поискал да се легитимира по име и длъжност, но цивилното лице не отговорило. Лицето нямало табелка с име, но имало пистолет в кобур. Вместо да отговори за името си, гражданското лице го ударило по рамото и заповядало на надзирателите да го вкарат в килията. Ищецът поискал да говори по телефона с адв. К. Ч., но не му позволили. Не му бил осигурен преводач. Час и половина викал през решетката на вратата, за да научи името и длъжността на лицето и за да му позволят да отиде до телефона. Едва в 20:00 часа бил изведен до телефона, когато говорил с адв. К. Ч. и с негов приятел А. К.. Впоследствие, до 01:30 часа на 08.04.2023 г., оправял разхвърляните си вещи. При обиска не били намерени забранени вещи. Не получил копие от протокола за обиск. Ищецът поддържа, че по време на обиска са нарушени правата му и спрямо него е проявено насилие от страна на длъжностно лице на ГДИН.

Първоинстанционният съд, след преценка на доказателствата по делото и при липса на касационни основания, правилно е установил следното от фактическа страна:

С докладна записка рег. № 3931 от 06.04.2023 г. главен инспектор П. К. – началник на сектор „Вътрешна сигурност“ при ГДИН сезирал главния директор на ГДИН с предложение за извършване на 07.04.2023 г. на обстойни претърсвания на територията на 1-ва и 7-ма групи на Затвора С., както и личен обиск на лицата, обитаващи спалните помещения. Искането е мотивирано с получена оперативна информация за наличие на забранени вещи и предмети на територията на 1-ва и 7-ма групи на Затвора С..

Със Заповед № Л-1361 от 06.04.2023 г. на главния директор на ГДИН и във връзка с докладна записка рег. № 3931 от 06.04.2023 г. на главен инспектор П. К. е разпоредено извършване на проверка на 07.04.2023 г., на територията на 1-ва и 7-ма групи в Затвора С., като са определени служителите на ГДИН, които да участват в проверката.

Според докладна записка рег. № 5172 от 10.04.2023 г. на мл.инсп. Д. Г. К., на 07.04.2023 г., в 18:30 часа, съгласно Заповед № Л-1361 от 06.04.2023 г. на главния директор на ГДИН, било извършено претърсване и личен обиск на спално помещение (СП) № 6, в което е настанен обвиняемият К.. Не били открити забранени вещи и предмети.

Приложен е Протокол за претърсване и обиск № 001382 от 07.04.2023 г., 18:30 часа, съставен от мл.инсп. Д. Г. К.. Документът удостоверява, че не са открити забранени вещи и предмети, както и, че Г. К. е отказал подписването на протокола. Отказът е удостоверен с подпис на двама свидетели инсп. Н. Л. Н. и мл.инсп. Е. Е..

За резултатите от проверката, разпоредена със Заповед № Л-1361 от 06.04.2023 г. на главния директор на ГДИН, е изготвен Доклад рег. № 4347 от 20.04.2023 г. на гл.инсп. П. К.. Според документа, на 07.04.2023 г., от 18:20 часа до 22:00 часа, на територията на 1-ва и 7-ма групи на Затвора С., съгласно Заповед № Л-1361 от 06.04.2023 г. на главния директор на ГДИН, е извършена проверка от служителите на ГДИН, определени в посочената заповед.

В доклада са посочени откритите при претърсването забранени вещи и предмети, всички на територията на 7-ма група на Затвора С.. Изрично е посочено, че на територията на 1-ва група на Затвора С. не са открити забранени вещи и предмети. В допълнение е посочено, че при претърсването на СП № 6, в което е настанен обв. К., същият показал неуважително, обидно и агресивно поведение спрямо служителите от НОС, като отказвал да изпълнява техните разпореждания.

На 10.04.2023 г. ищецът подал жалба вх. № 2674 от 10.04.2023 г. по описа на Затвора С., адресирана до Прокуратурата на Република България. В нея посочил, че на 07.04.2023 г., в периода от 18:00 часа до 22:00 часа, е извършен обиск на спалното помещение, в което е настанен в 1-ва група на Затвора С.. Обискът бил ръководен от лице в цивилни дрехи, което отказало да назове имена и длъжността си, проявило спрямо обв. К. физическа агресия, а след като ищецът започнал да крещи, побягнало. Освен изложеното, „не му се отдало да види, този човек имал ли е кобур с оръжие или не“. Сочил се нарушение на човешките права и на правомощията на длъжностното лице. От Прокуратурата се иска разследване на инцидента.

С писмо от 28.04.2023 г. на прокурор В. К. от СГП жалбата на обв. К. е изпратена по компетентност на ГДИН.

Установява се от писмо №ИЗ-5268 от 15.05.2023 г. на главния директор на ГДИН, че по жалбата на г-н К., подадена до Софийска градска прокуратура, е извършена проверка, при която е установено, че същата е неоснователна и не отговаря на фактическата действителност. Посоченото е, че на 07.04.2023 г. претърсването на СП е извършено съгласно Заповед № Л-1361 от 06.04.2023 г. на главния директор на ГДИН. Мероприятието е извършено от служители на надзорно-охранителния състав (НОС) на Затвора С., в присъствието на служители от сектор „Вътрешна сигурност“ при ГДИН, които не са били въоръжени. В хода на проверката са прегледани записите от видео-охранителната система и не са установени неправомерни действия на служителите спрямо обв. К..

Според писмо рег. № 3218 от 09.05.2023 г. на началника на Затвора С., изготвено по повод на жалбата на обв. К. до Прокуратурата, е извършен преглед на охранителните камери, при който не е установено спрямо подс. К. да е употребена физическа сила.

Установява се от докладна записка рег. № 6836 от 10.05.2023 г. на гл.инсп. Г. М. Х., че на 07.04.2023 г. е извършено претърсване на спалните помещения на 1-ва и 7-ма групи на Затвора С. съгласно Заповед № Л-1361 от 06.04.2023 г. на главния директор на ГДИН. В спалното помещение на ищеца К. не са открити забранени вещи. В претърсването участвали невъоръжени служители на сектор „Вътрешна сигурност“ при ГДИН.

При така установената фактическа обстановка, в рамките на която се извършва касационната проверка по правилното прилагане на материалния закон, предвид разпоредбата на чл. 220 от АПК, правилно първоинстанционният съдът е приел следното от правна страна:

Разпоредбите на чл.284-286 от ЗИНЗС, вр. чл.3 от с.з., уреждат защита на осъдените и

задържаните под стража лица срещу поставянето им в неблагоприятни условия, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тази правна уредба е приета в резултат на серия от осъдителни решения на ЕСПЧ срещу България за нарушение на чл.3 от ЕКПЧ поради условията за пребиваване в местата за лишаване от свобода в страната ни и пряко кореспондира с абсолютната забрана по чл.3 от ЕКПЧ. Разпоредбата на чл. 3 от Конвенцията защитава една от основните ценности на демократичното общество. Тя забранява по абсолютен начин изтезанията или нечовешкото или унижително отношение или наказание, независимо от обстоятелствата и поведението на жертвата (виж А. и други, цитирано по-горе, § 139, с допълнителни препратки).

За да попадне в обхвата на този член, малтретирането трябва да достигне минимално ниво на суровост. Оценката на този минимум е относителна и зависи от всички обстоятелства по делото като продължителността на отношението, физическите и психическите последици и в някои случаи пола, възрастта и здравословното състояние на лицето. Въпреки, че малтретиране, което постига този минимум, често включва действителна телесна повреда или силно физическо или психическо страдание, дори и при липса на такива, когато отношението унижава или принизява човек, показвайки липса на уважение или води до засягане на неговото човешко достойнство, или предизвиква чувство на страх, страдание или малоценност, което може да разбие моралната и физическата устойчивост на този човек, то също може да попадне в обхвата на забраната на чл. 3. За да попадне задържането специално под чл. 3 от Конвенцията, страданието и унижението трябва да надхвърлят неизбежния елемент на страдание и унижение, свързани със самото лишаване от свобода. В този случай властите трябва да гарантират, че едно лице е задържано при условия, съвместими с уважението към човешкото достойнство, че начинът и методът на изпълнение на наказанието лишаване от свобода или друг вид мярка за задържане не подлага човека на стрес или трудности с интензитет, надвишаващ неизбежната степен на страдание, присъща на наказанието, и че предвид практическите изисквания на лишаването от свобода, здравето и благосъстоянието на този човек са гарантирани в достатъчна степен.

При оценка на условията на задържане по чл. 3 от Конвенцията е особено важно да бъде взето предвид кумулативното въздействие на тези условия, както и конкретните твърдения, направени от въпросното лице, и времето, което той или тя е прекарал/а в тези условия. Дори когато всеки отделен аспект от тези условия е в съответствие с националното законодателство, техният кумулативен ефект може да бъде такъв, че да доведе до нечовешко или унижително отношение по смисъла на чл. 3 от Конвенцията.

За да бъде приета основателност на иска за вреди с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва кумулативно да бъдат доказани: 1. акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл. 3 от закона; 2. настъпила, в резултат на нарушението имуществена/неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на въведената с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС оборима презумпция и 3. пряка и непосредствена причинна връзка между вредите и нарушението (в този смисъл е Решение № 15247 от 12.11.2019 г. по адм. д. № 813/2019 г., III отд. на ВАС).

Предвид заявените с исковата молба оплаквания, съдът следва да установи:

А/ поставен ли е бил ищецът в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване

от свобода (чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС), достигащи прага на нечовешко или унизително отношение (чл.3, ал.1 от ЗИНЗС) и изразяващи се в действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото му достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност, малоценност, на стрес или трудности с интензитет, надвишаващ неизбежната степен на страдание, присъща на наказанието (чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС), съответно: претърпял ли е неимуществени вреди, които да са пряка и непосредствена последица от тези условия – конкретно при извършен му обиск и претърсване на 07.04.2023 г.;

Б/ съумял ли е ответникът (арг. чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС) да опровергае твърдението за претърпени неимуществени вреди, като установи и докаже, че не е бездействал, осигурявайки през исковия период „благоприятни условия за изтърпяване на наказанието“. Оборимостта на презумпцията по чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС не освобождава ищеца от отговорността да проведе от своя страна пълно и главно доказване (чл. 154, ал. 1 ГПК) на твърдението за понесени неимуществени вреди, които са пряк резултат от поставянето му в неблагоприятни условия в нарушение на чл.3, ал.1 и ал.2 от ЗИНЗС.

По силата на чл.95, ал.1-2 от ЗИНЗС претърсвания на спални, работни и други помещения в местата за лишаване от свобода се извършват от служители на охранителния състав в присъствието на лишени от свобода или на техен представител, които са настанени в съответните помещения или ги ползват. За извършените обиски и претърсвания се съставя протокол, в който се отразяват резултатите от провеждането им. Протоколът се подписва от длъжностното лице и от лишения от свобода.

Съгласно чл.92, ал.2 от ЗИНЗС за предотвратяване на престъпления и на други нарушения лишените от свобода могат да бъдат подлагани на обиск с разрешение на началника на затвора.

В идентичен смисъл са разпоредбите на чл.87, ал.1-2 от ППЗИНЗС, според които при извършване на обиск и претърсване, както и при проверка на личните вещи на лишените от свобода се съставя протокол от служителите, които са ги извършили, независимо дали са намерени или не неразрешени вещи и предмети. Екземпляр от протокола се предоставя на обискираното лице или на обитателите на претърсеното помещение.

Съгласно чл.85, ал.1-2 от ППЗИНЗС за предотвратяване на престъпления и нарушения в местата за лишаване от свобода се извършват обиск на затворниците и претърсване на жилищните, производствените и сервизните помещения. Обиските и претърсванията се извършват от надзорно-охранителния състав, а при необходимост се привличат и други служители.

Легитимната цел на процесното претърсване на територията на 1-ва и 7-ма групи на Затвора С. на 07.04.2023 г. (за предотвратяване на престъпления и нарушения в местата за лишаване от свобода) се установява от мотивите на докладна записка рег. № 3931 от 06.04.2023 г. главен инспектор П. К.. Проверката е разрешена законосъобразно по смисъла на чл.92, ал.2 от ЗИНЗС със Заповед № Л-1361 от 06.04.2023 г. на главния директор на ГДИН, като се съобрази по-висшата йерархична степен на главния директор на ГДИН спрямо началника на Затвора С..

С аргумент от буквалната редакция на чл.87, ал.1 от ППЗИНЗС (независимо дали са намерени или не неразрешени вещи и предмети) единствено поради ненамирането на такива вещи в спалното помещение на обв. К. на 07.04.2023 г. не може да се приеме, че претърсването или обискът са незаконосъобразни. Легитимната цел на тези действия е посочена в чл.92, ал.2 от ЗИНЗС и чл.87, ал.1 от ППЗИНЗС, а именно - за предотвратяване на престъпления и нарушения в местата за лишаване от свобода, т.е. същата не е свързана с установяване на правонарушения, а с тяхната превенция.

Правилно е прието от първоинстанционния съд за неоснователно оплакването на ищеца за нарушение на чл.95, ал.2 от ЗИНЗС, респ. чл.87, ал.2 от ППЗИНЗС, а именно, че не е получил екземпляр от протокола за претърсване и обиск. Установява се от приложеното по делото копие на Протокол за претърсване и обиск № 001382 от 07.04.2023 г., съставен от мл.инсп. Д. Г. К., че обв. Г. К. е отказал подписването на протокола, което е удостоверено с подпис на двама свидетели инсп. Н. Л. Н. и мл.инсп. Е. Е.. Дължим е извод, че неполучаване на екземпляр от протокола е по причина на обискираното лице, респ. не може да се вмени във вина на служителите на пенитенциарната администрация.

Относно конкретните действия на служителите на ГДИН при процесното претърсване и обиск по делото са разпитани, по искане на ищеца К., свидетелите К. Б. и Г. К. К.. Според св. Б. на процесното претърсване той е стоял извън килията, но със сигурност е имал видимост навътре. Свидетелят гарантира, че спрямо г-н К. не е прилагана сила. Имало „някаква конфронтация“ между г-н К. и г-н К., но последният „по никакъв начин не отговарял за нея“. Свидетелят помни, че г-н К. използвал обидни думи по негов адрес (на г-н К.).

Свидетелят Г. К. установява, че през 2023 г. г-н К. бил претърсван няколко пъти. Помни случай, при който станал скандал, защото „се беше появил нов човек, който претърсваше“. Според св. К. Г. на няколко пъти го попитал да си каже името и „изобщо какво прави там“, но човекът не отговарял. *След 10 минути питане, Г. започнал да го псува.* Свидетелят споделя предаденото му от г-н К., тъй като по време на претърсването са били в заключени килии и нямали видимост. Г. коментирал, че „имало някакъв вид насилие“, но свидетелят не помни точно какво. Двата били в една и съща група, в един и същи коридор, което позволявало да чуват какво става в съседната килия. Г. на няколко пъти питал „Кой сте вие? Кажете си името?“. Според свидетеля, този случай повлиял на психиката на ищеца, защото „когато те претърсва някой нов, който не се представя кой е и какъв е, и ти не го знаеш, *а те кара да правиш някакви неща*, това предизвиква съответната реакция. Свидетелят установява, че имали много добри отношения с администрацията на Затвора С., но „изведнъж се появил външен човек и се опитвал да ти дава заповеди, без да се представя, това провокирало гнева на К.“. Според свидетеля, при този случай са отнети някакви вещи на К. (това обстоятелство не е посочено в исковата молба и не се установява от протокола за обиск), което било обидно за ищеца, още повече, че бил „обискиран от непознати хора“. Без да помни с точност, К. споменал за определен вид насилие, „някой го свалил от леглото, без той да иска“. Отделно от това, К. имал проблеми, за да става от леглото.

С аргумент от разпоредбата на чл.85, ал.2 от ППЗИНЗС (а при необходимост се привличат и други служители) е изцяло неоснователно очакването на ищеца, споделено от св. К., при осъществяване на претърсвания и обиски винаги да присъстват единствено познати им служители от НОС на Затвора С.. В случая, в

Заповед № Л-1361 от 06.04.2023 г. на главния директор на ГДИН са посочени служителите на ГДИН, които да вземат участие в претърсване и обиск на 07.04.2023 г., сред които са и такива от сектор „Вътрешна сигурност“ при ГДИН, което е законосъобразно съгласно чл.85, ал.2 от ППЗИНЗС. Вярно е, че съгласно чл.27, ал.1 от ЗИНЗС при осъществяване на правомощията си държавните служители в Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" и в териториалните ѝ служби удостоверяват качеството си със служебна карта. Систематичното място на разпоредбата, в Глава IV-та на ЗИНЗС, уреждаща статута на служителите на ГДИН, е указание, че нейните разпоредби касаят отношенията на служителите на ГДИН с други държавни институции, граждани или обществени организации. Режимът на допуск в местата за лишаване от свобода предполага, че допуснатите на територията на пенитенциарното заведение служители на ГДИН са държавни служители, независимо дали носят униформено облекло или не. Съгласно чл.27, ал.2 от ЗИНЗС единствено държавните служители, които пряко и непосредствено осъществяват охранителна дейност или други специфични служебни задължения, носят униформено облекло по образец. Изложеното също определя като неоснователно очакването на ищеца при претърсването да участват единствено униформени служители на ГДИН.

Както се посочи, напълно законосъобразно е участието в обиск и претърсване и на служебно лице на ГДИН без униформено облекло, поради което изнесеното от св. К. „когато те претърсва някой нов, който не се представя кой е и какъв е, и ти не го знаеш, а те кара да правиш някакви неща“ не може обосновано да предизвика твърдяната от него „обида“ у ищеца. Още повече, при задължението на находящите се в Затвора С. лица да изпълняват точно нарежданията и заповедите на съответните длъжностни лица по силата на чл.96, т.4 от ЗИНЗС.

Дори и да се приеме за основателно твърдението на ищеца К., че служителят К. е следвало да се легитимира пред него, съдът приема, че липсата на легитимация от негова страна по време на обиска от 07.04.2023 г. не може да достигне прага на суровост за нарушение на чл.3 от ЕКПЧ, респ. чл.3 от ЗИНЗС. С други думи, не съставлява поведение, което уронва човешкото достойнство или може да породی чувство на страх, незащитеност или малоценност у настанено в пенитенциарно заведение лице при нормативното задължение на последното по чл.96, т.4 от ЗИНЗС.

По идентичен начин, дори да е възникнала „някаква конфронтация“ между г-н К. и г-н К. (както установява св. Б.), то същата не достига прага на суровост за нарушение по чл.3 от ЕКПЧ, респ. чл. 3 от ЗИНЗС. В тази връзка съдът съобразява показанията на св. Б., че не е имало прилагане на сила по отношение на К., а напротив конфронтацията не е била предизвикана от г-н К.. Свидетелите Б. и К. безпротиворечиво установяват, че агресивно поведение е проявил именно ищецът К.. Според св. Б. К. използвал обидни думи по отношение на К., а според св. К.

„след 10 минути питане, К. започнал за псува“. Визираното от свидетеля „10 минути питане“ не достига прага на суровост за нарушение на чл.3 от ЕКПЧ, респ. чл.3 от ЗИНЗС.

Според показанията на служебно допуснатия от съда свидетел П. К. процесната проверка била извършена в негово присъствие, както и на други служители от сектор „Вътрешна сигурност“ при ГДИН. При претърсването и обиска на г-н К. не е имало физически действия срещу лицето, както и употребена физическа сила (в тази им част показанията на съответни на св. Б.). Според св. К. К. се държал унижително към системата и служителите на ГДИН. Служителите на сектор „Вътрешна сигурност“ при ГДИН не участвали при претърсването, а само контролирали външната част, коридорите, за да не възникват проблеми и конфликти с лишените от свобода (л.св.) и НОС. Претърсването обхваща проверка на всички дрехи и багаж, както и спални принадлежности, вишки и дюшеци. При него задържаните лица винаги се извеждат в коридора. В конкретния случай, К. започнал да ругае и да се държи непочтително към институцията, *но това било негова практика.*

Правилно първоинстанционният съд кредитира показанията на св. К. относно поведението на ищеца при процесния обиск и претърсване, като съответни на показанията на св. Б. и св. К., както и на писмените доказателства по делото.

При запознаване на ищеца К. с писмо №ИЗ-5268 от 15.05.2023 г. на главния диектор на ГДИН (л.45-46 от делото) се установява, че същият и на двете страници на документа е записал обидни думи, както към г-н К. (боклук, лайно), така и към автора на документа г-н Ц. Ц. (лъжливо говно). Съвкупната преценка на събраните по делото доказателства, гласни и писмени, навежда съда на извод, че недопустимо и обидно отношение към служителите на ГДИН по време на обиска от 07.04.2023 г., е имал именно ищецът К.. Дори свидетелят на ищеца К. установява, че именно г-н К. е започнал да псува, а не г-н К.. В частта относно „проявено насилие“ от страна на К. към К. съдът *не кредитира показанията на св. К..* В тази им част свидетелят пресъздава преразказ на самия ищец, което навежда на пристрастие в полза на ищеца и от друга страна – показанията на св. К. са твърде общи „имало някакъв вид насилие“ и както самият той посочва „не помни точно какво насилие“, поради което не отговарят на доказателствения стандарт за пълно, главно доказване по смисъла на чл. 154, ал.1 от ГПК.

Начинът на провеждане на претърсване и обиск в Затвора С. се установява и от показанията на св. Г. М. Н.. Според свидетеля практиката е л.св. да излизат пред килията, служителите да ги питат дали имат забранени вещи или предмети, за да се извадят пред помещението и да не се „пише докладна“. При претърсването задържаните не се извеждали едновременно в коридора, а килия по килия. На въпросното претърсване на 07.04.2023 г. К. говорел единствено на руски език. На български език попитал „защо чупите, защо изхвърляте, какво съм ви направил“.

Бил доста ядосан, защото тогава му взели терапевтичната гъба. Към датата на обиска от 07.04.2023 г., К. и Н. били в обща група и заедно правили каре. Според св. Н., час и половина сред тараша с К. правили заедно каре, тъй като обискът бил сутринта. К. бил ядосан, че са му взели гъбата и казал, че ще пише жалби. Свидетелят Н. не е чул К. да настоява някой да му се представи.

Правилно първоинстанционният съд не кредитира показанията на св. Н. поради наличието на значителни несъответствия между тях и писмените доказателства по делото, напр. по отношение на времето на провеждане на обиска (сутрин) и относно иззетата при този обиск гъба, терапевтичен матрак (каквото оплакване няма в исковата молба).

Правилно първоинстанционният съд приема, че за преценка на достоверността на показанията на свидетелите, същите следва да се сравнят с прегледа на техническия носител – запис на DVD диск от стационарните камери на групата, представен в о.с.з. на 14.04.2025 г. Първоинстанционният съд установява, че от началото на обиска на спалното помещение на ищеца К. на 07.04.2023 г., в 18:25 часа, до 19:00 часа, между г-н К. и служителите на НОС или присъстващите цивилни служители на сектор „Вътрешна сигурност“ при ГДИН *не са възникнали никакви пререкания*. В този период г-н К. е изведен и се намира в коридора на групата, като през цялото време води записки. Дори в кратките случаи, в които разговаря със служители от НОС (в 18:26 часа, в 18:39 часа и в 18:56 часа) телесното поведение на цялата група (жестове, мимики, ръкомахане) не указва на аргесия, а на нормален разговор между присъстващите. За визирания период г-н К. и друго цивилно лице г-н Д., многократно преминават по коридора или надникват в спалното помещение на К., но не говорят с него.

Струпване на служители от НОС около г-н К. има в 19:00 часа, когато видимо ищецът става активен, започва за говори и да ръкомаха. Всички служители от НОС стоят прави около него с отпуснати ръце, което не предполага употреба на физическа сила от тяхна страна. В 19:03 часа при групата пристига г-н К., ходейки с ръце в джобовете. Същият не застава непосредствено до г-н К., а през един служител от НОС. Ръцете на г-н К. през цялото време се виждат на клипа и са напълно отпуснати до тялото. Към 19:04 часа г-н К. посочва на служителите от НОС с дясната си ръка спалното помещение на г-н К., при което към 19:04:29 часа г-н К. вече е вкаран в спалното си помещение.

От видеозаписа не се установява твърдяното в исковата молба агресивно поведение на г-н К. спрямо г-н К., още по-малко някаква физическа аргесия от страната на служителя спрямо задържаното лице. Установеното при прегледа съответства на показанията на св. Б. за липса на употребена физическа сила, респ. оборва показанията на св. К., че „К. 10 минути питал за името“. Визираната продължителност на престоя на ищеца К. със служителите на НОС, вкл. в присъствието на г-н К. (общо около четири минути), при липса на данни за

проявена физическа сила спрямо задържаното лице, навежда съда на извод за липса на нарушение на чл.3 от ЕКПЧ, респ. чл.3 от ЗИНЗС.

Не се установяват и твърденията в исковата молба за значително разхвърляне на вещите на ищеца по време на претърсването от 07.04.2023 г. Предоставеният запис на DVD диск от стационарните камери на групата предоставя възможност за сравнение между начина на извършване на претърсването на помещението на ищеца и на това на още двама задържани. В 18:20 часа е извършено претърсване на друго помещение, лицето е извадено в коридора, при което се изкарва и дюшек за обиск. Между 18:26 часа и 18:39 часа, в кадър се вижда как от друго помещение (не процесното на ищеца К.) отново се изкарват дюшек и завивка, по отношение на които се извършва претърсване, вероятно с детектор. В 18:46 часа е изваден за кратко време и отново вкаран в помещението и дюшекът на г-н К., при което същият не реагира, а продължава да стои наведен и да пише. Прегледът на видеозаписа опровергава твърденията в исковата молба, че „дюшекът е бил разглобен“ или че вещи от помещението са разхвърляни по недопустим начин. Независимо, че записът не е от помещението, а от камерите в коридора, поведението на г-н К. по време на претърсването, от 18:25 часа, до 19:00 часа, а именно – без да пререкава със служителите, да ръкомаха или да им говори развълнувано, а напротив – за целия период седи приведен на инвалидната си количка и пише, е косвено указание за липса на пререкания или конфронтация в този период както със служители от НОС, така и с г-н К., което ясно се установява и от прегледа на записите. Не намират законово основание и очакванията на ищеца служителите на НОС да приведат вещите му в килия в предишното им състояние.

Не се доказват и твърденията на ищеца, че по време на претърсването на 07.04.2023 г. св. К. е имал пистолет в кобур. В тази част следва да се обърне внимание на жалбата на К. до Прокуратурата от 10.04.2023 г., в която неговото становище по отношение наличието на оръжие вече е разколебано „не ми се отдаде да видя този човек имаше ли кобур с оръжие или не“. Следва да се кредитират като единни и безпротиворечиви показанията на св. К., според които той не е бил въоръжен, тъй като служителите, които влизат в затвора, не носят оръжие и резултатът от проверката по жалбата от 10.04.2023 г. на К. срещу прокуратурата, според който служителите, извършили претърсването на 07.04.2023 г., не са били въоръжени. Съвкупната преценка на посочените доказателства навежда съда на категоричен и несъмнен извод, че на 07.04.2023 г., св. К. не е носил оръжие, както се твърди в исковата молба.

Правилно първоинстанционният съд съобразява цитираната практика на Съда в С., така и съгласно чл.284, ал.2 от ЗИНЗС, в случаите по чл. 3, ал. 2 съдът следва да вземе предвид кумулативното въздействие върху лицето на условията, в които се е изтърпявало наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, продължителността, както и други обстоятелства, които имат значение за

правилното решаване на спора. В конкретния случай, съдът установи, че част от твърденията на ищеца за нарушение на чл.3 от ЗИНЗС, са недоказани. В друга част наведените в исковата молба факти и обстоятелства не достигат прага на суровост за установяване на нарушение по чл.3 от ЕКПЧ, респ. чл.3 от ЗИНЗС. Съдът следва изрично да отбележи, че дори да съобрази съвкупното въздействие на всички фактори, които ищецът е описал в първоначалната си исковата молба и последвалите уточнения, то не може да се приеме, че тяхното кумулативно въздействие достига прага на суровост за установяване на нарушение по чл.3 от ЕКПЧ, респ. чл.3 от ЗИНЗС. Липсват всякакви данни по делото оплакванията на ищеца да надхвърлят обективно присъщите ограничения при изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ или да са уронили човешкото достойнство на ищеца, като са предизвикали у него чувство на страх, незащитеност или малоценност, каквито са нормативните изискванията за установяване на нарушение на чл.3 от ЕКПЧ, респ. чл.3 от ЗИНЗС.

От всичко изложено до тук, следва да се приеме, че правилно първоинстанционният съд е приел, че на касатора са осигурени нужните стандарти по чл. 3 от ЕКПЧ и чл. 3 от ЗИНЗС за хуманно отношение при изтърпяването на наложеното му наказание лишаване от свобода. Установените по делото характерови и здравословни особености на касатора са от естество да обусловят по-трудното му адаптиране в изолираната среда, в която законно е поставен. Това, обаче, не е причина да се обоснове извод, че спрямо него не са спазени цитираните необходими стандарти по чл. 3 от ЕКПЧ и чл. 3 от ЗИНЗС за хуманно отношение при изтърпяването на наложеното му наказание лишаване от свобода.

Отхвърлянето на касационната жалба не обуславя основателност на искането на ответника по нея за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Това е така, доколкото ЗИНЗС съдържа специални правила относно присъждането на разноски, различни от тези по АПК и ГПК, които не предвиждат подобно присъждане. С тези мотиви следва да се отмени първоинстанционното решение, в частта, с която на ответника е присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 221, ал. 2, изр. първо, предл. първо от АПК вр. чл. 285, ал. 1 от ЗИНЗС, Административен съд София – град, П^{ри} касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 15090/02.05.2025 г. по адм.д. № 404/2024 г. на АССГ, Първо отделение, 69-ти с-в, в частта с която съдът е отхвърлил изцяло иска с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС на касатора Г. В. К., гражданин на руската федерация, адр. [населено място] 1309, [улица], Софийски централен затвор срещу ответника Главна дирекция „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, [населено място] за присъждане на сумата от 500 000 лв.

ОТМЕНЯ Решение № 15090/02.05.2025 г. по адм.д. № 404/2024 г. на АССГ, Първо

отделение, 69-ти с-в, в частта с която съдът е осъдил ищеца Г. В. К., гражданин на руската федерация, адр. [населено място] 1309, [улица], Софийски централен затвор да заплати на ответника Главна дирекция „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, [населено място] юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Касационното решение е окончателно и не подлежи на обжалване и на протест.